

Cauza C-391/22

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

14 iunie 2022

Instanța de trimitere:

Pécsi Törvényszék (Ungaria)

Data deciziei de trimitere:

7 iunie 2022

Reclamantă:

Tüke Busz Közösségi Közlekedési Zrt.

Intimată:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Pécsi Törvényszék (Tribunalul General din Pécs, Ungaria)

Decizie

[*omissis*]

Reclamantă: Tüke Busz Közösségi Közlekedési Zrt. ([*omissis*], Pécs [Ungaria])

[*omissis*]

Pârâtă: NAV Fellebbviteli Igazgatósága (Direcția de soluționare a contestațiilor din cadrul Administrației Naționale Fiscale și Vamale, Ungaria) ([*omissis*], Budapesta [Ungaria])

[*omissis*]

Obiectul litigiului: Acțiune în contencios administrativ în materie fiscală

[*omissis*] [considerații de drept procedural național]

Dispozitiv

Pécsi Törvényszék (Tribunalul General din Pécs, Ungaria) [*omissis*], în temeiul articolului 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, inițiază o procedură de trimitere preliminară în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, căreia îi adresează următoarea întrebare preliminară:

Decizia adoptată de Nemzeti Adó és Vámhivatal (Administrația Națională Fiscală și a Vămilelor) în prezenta cauză și practica urmată de această autoritate, potrivit căroră „transportul regulat de călători nu include kilometrajul necesar pentru întreținerea mijloacelor de transport regulat de călători și pe cel necesar pentru alimentarea cu combustibil”, sunt compatibile cu dispozițiile Directivei 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității?

[*omissis*] [considerații de drept procedural național]

Motivare

I. Prezentare succintă a situației de fapt

În perioada examinată (exercițiul financiar 2017), reclamanta a desfășurat o activitate de transport de călători în contextul unui contract de servicii publice. În cadrul activității respective, aceasta a solicitat rambursarea accizelor pe combustibilul gazos de uz comercial. Autoritatea fiscală a constatat că reclamanta își exercitase dreptul la rambursarea accizelor nu numai în ceea ce privește combustibilul gazos utilizat în activitatea sa de transport de persoane, ci și în legătură cu cel utilizat în activitatea sa de asigurare a funcționării vehiculelor (reparații, întreținere, realimentare). În consecință, autoritatea fiscală a majorat valoarea accizelor pe produsele energetice pentru lunile ianuarie-decembrie 2017 cu valoarea accizelor recuperate pentru combustibilul indicat pe foile de parcurs aferente perioadelor de reparații și de întreținere.

Pârâta a făcut referire în cauză la hotărâri judecătorești anterioare, astfel cum se arată în continuare.

În cadrul activității de transport, reclamanta avea calitatea de prestator de servicii, iar beneficiarii serviciului erau călătorii.

Noțiunea de prestare de servicii este definită în dreptul civil ca o activitate pe care beneficiarul o poate solicita prestatorului sau pe care acesta este obligat să o presteze în temeiul unui contract.

Prestarea de servicii este un raport juridic între prestator și beneficiar. Prestatorul desfășoară o activitate în favoarea beneficiarului în schimbul unei contraprestații, care este legată de desfășurarea activității. Reclamanta era obligată să presteze serviciul de transport de călători, iar beneficiarii erau călătorii care utilizau serviciul, astfel încât prestarea acestui serviciu, precum și a serviciilor auxiliare aferente nu pot fi interpretate decât în raport cu persoanele respective. Numai activitățile incluse în obligația principală, precum aerul condiționat sau încălzirea, pot fi considerate servicii auxiliare. Acestea includ de asemenea, de exemplu, transportul bagajelor, al câinilor sau al bicicletelor. Toate au în comun faptul că la origine se află prestatorul serviciului, și anume reclamanta, că persoana căreia i se adresează serviciul este beneficiarul, și anume călătorii, și că serviciul auxiliar poate fi prestat cu titlu oneros (de exemplu, transportul câinilor, al bicicletelor sau al bagajelor trebuie să fie plătit separat).

Cu toate acestea, repararea și întreținerea autobuzelor nu pot fi incluse în acest domeniu de aplicare. Călătorul, beneficiar al serviciului, nu este parte în acest din urmă raport juridic, deoarece activitatea menționată nu se desfășoară între el și prestator, și anume reclamanta. Prin activitatea respectivă (reparare și întreținere), reclamanta garantează una dintre condițiile esențiale pentru desfășurarea sa și nu este prestatorul acestui serviciu, ci beneficiarul lui. Călătorii nu sunt supuși sub nicio formă obligației respective și cu atât mai puțin se poate susține că există o contraprestație, cu alte cuvinte că aceștia trebuie să îi plătească reclamantei costurile de reparații și de întreținere, astfel încât ea, în calitate de prestator al serviciului, să poată factura în mod expres la rândul său costurile respective către călători.

Având în vedere considerațiile anterioare, practica autorității fiscale constă, așadar, în faptul că prestatorul de servicii are dreptul de a deduce accizele pentru anumite transporturi, însă nu și pentru deplasările pe care le efectuează pentru a întreține autobuzele, pentru a remedia problemele lor tehnice sau pentru a le alimenta cu combustibil.

Pentru motivele prezentate, pârâta a declarat în decizia sa că cererea de rambursare a accizelor, formulată de reclamantă cu privire la deplasările efectuate pentru reparații și întreținere, este nelegală.

II. Legislația națională relevantă

A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (Legea nr. CXXVII din 2003 privind accizele și normele specifice de introducere pe piață a produselor accizabile (denumită în continuare „Legea anterioară privind accizele”) prevede la articolul 7 că, în sensul acestei legi, se aplică următoarele definiții:

51. Combustibil gazos de uz comercial înseamnă combustibilul gazos prevăzut la articolul 52 alineatul 1 litera d), folosit în următoarele scopuri:

- a) transportul bunurilor în contul altor persoane sau în cont propriu, cu autovehicule sau ansambluri de vehicule articulate (tractor rutier) destinate exclusiv transportului rutier de bunuri și cu o greutate brută maximă autorizată de cel puțin 7,5 tone, sau
- b) transportul de călători, regulat sau ocazional, cu un autovehicul din categoria M2 sau M3, definit în Decretul ministerial privind inspecția tehnică a vehiculelor rutiere.

La a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (Legea nr. LXVIII din 2016 privind accizele, denumită în continuare „Legea actuală privind accizele”) prevede la articolul 3 alineatul 2 că, în ceea ce privește impozitarea produselor energetice, în sensul acestei legi, se aplică următoarele definiții:

21. combustibilul gazos de uz comercial înseamnă combustibilul gazos folosit în următoarele scopuri:

- a) transportul bunurilor în contul altor persoane sau în cont propriu, cu autovehicule sau ansambluri de vehicule articulate (tractor rutier) destinate exclusiv transportului rutier de bunuri și cu o greutate brută maximă autorizată de cel puțin 7,5 tone, sau
- b) transportul de călători, regulat sau ocazional, cu un autovehicul din categoria M2 sau M3, definit în Decretul ministerial privind inspecția tehnică a vehiculelor rutiere.

În conformitate cu articolul 113 alineatul 3 din Legea actuală privind accizele, persoanele care exploatează, în traficul urban și interurban, autocare și autobuze din categoriile M2 și M3, astfel cum sunt definite în Decretul ministerial privind inspecția tehnică a vehiculelor rutiere, au dreptul la rambursarea accizelor pe gazele naturale utilizate pentru această activitate.

a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény (Legea nr. XLI din 2012 privind serviciile de transport de călători, denumită în continuare „Legea privind serviciile de transport de călători”) definește la articolul 2 punctul 29 serviciul public de transport de călători ca fiind un serviciu de transport de călători prestat în temeiul unui contract de servicii publice, în conformitate cu dispozițiile articolului 2 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1370/2007.

În conformitate cu articolul 2 punctul 30 din Legea privind serviciile de transport de călători, serviciu de transport de călători înseamnă transportul de călători realizat cu unul dintre vehiculele specificate în legea respectivă, în temeiul unui contract și în schimbul unei contraprestații, precum și serviciile auxiliare aferente.

În conformitate cu articolul 152 litera h) din Legea actuală privind accizele, obiectivul său este de a transpune următorul act al Uniunii: Decizia de punere în aplicare 2012/209/UE a Comisiei din 20 aprilie 2012 privind aplicarea dispozițiilor în materie de controale și circulație din Directiva 2008/118/CE a

Consiliului în cazul anumitor aditivi, în conformitate cu articolul 20 alineatul (2) din Directiva 2003/96/CE a Consiliului

III. Reglementarea relevantă a Uniunii

Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și nr. 1107/70 ale Consiliului [astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2016/2338 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2016], articolul 2 literele (a) și (e):

„În sensul prezentului regulament:

- (a) prin «transport public de călători» se înțelege serviciile de transport de călători care sunt de interes economic general și care sunt prestate către public în mod nediscriminatoriu și continuu;
- (e) prin «obligație de serviciu public» se înțelege o cerință definită sau stabilită de către o autoritate competentă, pentru a asigura servicii publice de transport de călători de interes general, pe care un operator, dacă ar ține seama de propriile sale interese comerciale, nu și le-ar asuma sau nu și le-ar asuma în aceeași măsură sau în aceleași condiții fără a fi retribuit.”

În conformitate cu articolul 4 alineatul (1) litera (a) din regulamentul respectiv, contractele de servicii publice și normele generale stabilesc în mod clar obligațiile de serviciu public, definite în prezentul regulament și precizate în conformitate cu articolul 2a, pe care trebuie să le respecte operatorul de servicii publice, precum și zonele geografice în cauză.

Articolul 7 din Directiva 2003/96 definește noțiunea de motorină comercială:

„(3) «Combustibilul gazos de uz comercial utilizat drept carburant» înseamnă combustibil gazos folosit drept carburant în următoarele scopuri:

[...]

- (b) transportul de călători, regulat sau ocazional, cu un autovehicul din categoria M2 sau M3, definit în Directiva 70/156/CEE a Consiliului din 6 februarie 1970 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la omologarea autovehiculelor și a remorcilor acestora.”

IV. Circumstanțele și motivele care justifică inițierea procedurii de trimitere preliminară

Reclamanta a solicitat inițierea unei proceduri de trimitere preliminară, arătând că nu a reușit să găsească nicio hotărâre a Curții de Justiție a Uniunii Europene care

furnizează interpretarea juridică. Prin urmare, a propus instanței de trimitere să inițieze procedura respectivă pentru a ridica incertitudinea juridică privind interpretarea modului de formulare a normei. În opinia sa, un alt motiv pentru inițierea procedurii respective este faptul că, după cunoștințele sale, toate întreprinderile maghiare de transport rutier de călători, fără excepție (inclusiv cele deținute de stat), acționează în același mod ca ea în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor fiscale, ceea ce creează incertitudine în întregul sector în această privință. Invocând articolul 113 alineatul 3 din Legea actuală privind accizele, aceasta susține că dispoziția respectivă permite rambursarea accizelor pe gazul utilizat de autobuzele care funcționează cu gaz natural în timpul activității lor (cu alte cuvinte, nu numai în timpul călătoriilor efectuate pentru transportul de călători) și că, prin urmare, nu s-ar fi justificat adoptarea unei norme diferite pentru rambursarea accizelor pe combustibilul gazos.

[omissis] [considerații de drept procedural național]

Pécs, 7 iunie 2022

[omissis]

[semnătură]